

D E C I Z I E

24 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:
Judecătorii:

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală
Valentina Clevadi

examinînd, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Melentii Anton,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a băncii comerciale „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” societate pe acțiuni împotriva lui Melentii Anton și Galinei Anton cu privire la executarea dreptului de ipotecă și încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2015, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de către Melentii Anton,

c o n s t a t ă:

La 06 martie 2014, BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Melentii Anton și Galina Anton cu privire la executarea dreptului de ipotecă și încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, conform contractului de credit nr.4832 din 10 octombrie 2012, a acordat lui Melentii Anton un credit în sumă de 3 500 000 lei, cu termen limită de rambursare 10 octombrie 2022.

Menționează reclamanta că în scopul asigurării executării corespunzătoare a contractului, la 16 octombrie 2012 a fost încheiat contractul de gaj nr.14533 și pus în ipotecă terenul pentru construcții, situat în mun. Chișinău, sect. Centru, str. Ismail nr.28 cu suprafața de 0,0725 ha cu nr. cadastral 0100217.307 valoarea căruia a fost estimată în sumă de 3 610 000 lei.

Afirmă reclamanta BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA că Melentii Anton nu și-a onorat obligațiile contractuale privind rambursarea creditului și dobânzii aferente în termen și modul stabilit, astfel că la situația din 18 februarie 2014 datoria debitorului constituia suma de 3 709 121,81 lei.

Susține reclamanta că, conform contractului de credit, avînd calitatea de creditor ipotecar, prin notificarea nr.04/2-44 din 11 septembrie 2013 a anunțat debitorul despre inițierea procedurii de executare a dreptului de ipotecă, dar nu a primit nici un răspuns. Astfel, la 09 octombrie 2013 a fost înregistrat preavizul de executare a dreptului de ipotecă la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău filiala ÎS „Cadastru”, acordînd pîrîților un termen de 20 zile pentru executarea benevolă a cerințelor reclamantului, dar tot nu a primit răspuns.

În cadrul examinării pricinii reclamanta BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA și-a concretizat și modificat de mai multe ori pretențiile, într-un final, solicitînd

încasarea din contul pîrîtului în beneficiul BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA a datoriei conform contractului de credit nr.4832 din 10 octombrie 2012 în sumă de 3 709 121,81 lei și 50 000 lei taxa de stat.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 06 martie 2015, a fost admisă acțiunea BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA și dispusă încasarea din contul lui Melentii Anton în beneficiul BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA 3 709 121,81 lei cu titlu de datorie contractuală și 50 000 lei taxa de stat.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 03 aprilie 2015 Melentii Anton a depus cerere de apel nemotivată împotriva acesteia, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 06 martie 2015 cu pronunțarea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii înaintate de BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA.

La depunerea cererii de apel apelantul Melentii Anton nu a achitat taxa de stat prevăzută de lege, motivînd cu starea financiară precară, precum că nu este angajat în cîmpul muncii și nu dispune de surse financiare necesare pentru a achita taxa de stat, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Examinînd în ședință judiciară întrebarea de primire a cererii de apel, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 16 iunie 2015, a respins cererea lui Melentii Anton privind scutirea de la plata taxei de stat, nu a dat curs cererii de apel declarate de către Melentii Anton, acordînd apelantului termen pînă la data de 06 octombrie 2015 pentru a prezenta instanței dovada de achitare a taxei de stat în mărime de 25 000 lei și a cererii de apel desfășurate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2015, s-a respins demersul reprezentantului BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA privind restituirea cererii de apel și s-a dispus prelungirea termenului pentru lichidarea neajunsurilor stabilite prin încheierea instanței de apel din 16 iunie 2015, pînă la data de 22 decembrie 2015.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2015, a fost admis demersul reprezentantului BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA privind restituirea cererii de apel și restituit apelul declarată de către Melentii Anton din motiv că apelantul nu a înlăturat integral neajunsurile stabilite de instanța de apel prin încheierile din 16 iunie 2015 și 08 decembrie 2015, și anume, nu a achitat integral taxa de stat și nu a prezentat cererea de apel motivată.

La 28 decembrie 2015, în termenul prevăzut de lege, Melentii Anton a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2015, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii recurate și pronunțarea unei noi soluții privind admiterea cererii de scutire de la plata taxei de stat și restituirea pricinii spre judecarea apelului în instanța de apel.

În susținerea recursului recurentul a invocat ilegalitatea încheierii contestate, menționînd că instanța de apel a apreciat greșit prevederile art.3 al Legii taxei de stat, art. art. 84, 85 și 87 CPC, deși dînsul a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat. Mai mult ca atît, instanța de apel nu a dat apreciere bonurilor în original de achitare parțială a taxei de stat în sumă de 18 750 lei din suma de 25 000 lei stabilită de instanța de apel, contractul de ipotecă, raportul de evaluare a proprietății, extrasul din Registrul bunurilor imobile, acordul de executare benevolă a dreptului de ipotecă, procesul-verbal de predare primire a terenului către creditorul ipotecar, iar a instanța a motivat încheierea contestată prin neachitarea taxei de stat.

Susține recurentul că încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2015, contravine prevederilor legale și limitează drepturile recurentului-apelant de acces liber la justiție și dreptul la un proces echitabil.

La 29 ianuarie 2016, în adresa intimă BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Melentii Anton cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 09 februarie 2016, intimata BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de către Melentii Anton cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2015, pe care o consideră legală și întemeiată.

Prin prisma art. 426 alin. (3) CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2015, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea recurată.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Conform art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Potrivit materialelor cauzei, Melentii Anton a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 06 martie 2015, prin care a fost admisă acțiunea BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA împotriva lui Melentii Anton și Galinei Anton privind executarea dreptului de ipotecă și încasarea datoriei. Totodată, la depunerea cererii de apel Melentii Anton a solicitat scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel.

Drept urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2015, a fost respinsă cererea apelantului cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Melentii Anton, acordându-i-se apelantului termen pînă la data de 06 octombrie 2015 pentru a prezenta instanței dovada de achitate a taxei de stat în mărime de 25 000 lei și a cererii de apel motivate.

În ședința de judecată din 06 octombrie 2015, conform mențiunilor din procesul-verbal, reprezentantul apelantului Melentii Anton, avocatul - Cujba Veaceslav, a anexat la materialele cauzei dovada achitării parțiale a taxei de stat în sumă de 9 000 lei, solicitînd amînarea examinării cererii de apel și acordarea unui termen pentru a face cunoștință cu materialele cauzei. Ședința de judecată din 06 octombrie 2015 a fost amînată pentru data de 17 noiembrie 2015.

Conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 17 noiembrie 2015, avocatul Cujba Veaceslav a anexat la materialele cauzei bonul de plată suplimentă al taxei de stat în sumă de 9 750 lei, totodată solicitînd amînarea examinării cauzei pe

motiv că apelantul Melentii Anton este internat în spital. Ședința de judecată a fost amânată pentru data de 08 decembrie 2015.

La 07 decembrie 2015, prin cancelaria Curții de Apel Chișinău, reprezentantul apelantului, avocatul Cujba Veaceslav, a solicitat amânarea ședinței de judecată fixată pentru data de 08 decembrie 2015, pe motiv de boală.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2015, a fost prelungit termenul pentru lichidarea neajunsurilor stabilit prin încheierea din 16 iunie 2015 până la data de 22 decembrie 2015.

Cu toate acestea, în termenul acordat, adică până la 22 decembrie 2015, recurentul-apelant Melentii Anton nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel și nu au prezentat dovada achitării integrale a taxei de stat și cererii de apel desfășurate.

Respectiv, la 22 decembrie 2015, Curtea de Apel Chișinău, conducându-se de prevederile art.369 alin.(1) CPC, a restituit cererea de apel depusă de către Melentii Anton și a remis acestuia cererea de apel cu toate documentele anexate.

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece Melentii Anton nu s-a conformat încheierii instanței de apel și nu a prezentat dovada de plată integrală a taxei de stat în termenul stabilit de instanță, fapt ce atrage consecințele dispozițiilor art.369 alin.(1) lit.a) CPC.

Sub acest aspect nu pot fi reținute argumentele recurentului cu referire la faptul că a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat, iar instanța de apel a lăsat fără apreciere circumstanțele ce confirmă situația materială precară a sa, or, materialele cauzei confirmă contrariul, deoarece argumentele invocate ca temei de scutire parțială de la plata taxei de stat au fost examinate și apreciate de către instanța de apel în ședința din 16 iunie 2015, la momentul soluționării chestiunii privind scutirea de la plata taxei de stat, instanța pronunțând o încheiere în acest sens, care nu a fost contestată de apelant.

Astfel, s-a stabilit cert, că pe parcursul a șapte luni recurentul-apelant Melentii Anton nu a înlăturat integral neajunsurile cererii de apel depuse împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 06 martie 2015 și anume, nu a achitat integral taxa de stat și nu a prezentat apelul motivat.

Prin urmare, neprezentarea apelului motivat și dovada achitării integrale a taxei de stat de către Melentii Anton, cât și neprezentarea în ședința de judecată din 22 decembrie 2015, indică direct la nerespectarea drepturilor și obligațiilor sale procedurale, lipsind careva temei de a admite recursul și a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2015. Or, înaintînd cererea de apel nemotivată și fără achitarea integrală a taxei de stat, recurentul urma să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a-și proteja drepturile de acces la instanță.

În acest sens Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că participanții la proces, în conformitate cu art.56 alin.(3) CPC, au obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Dat fiind cele relatate, se reiterează că restituirea cererii de apel declarate de către Melentii Anton, este legală și întemeiată, acesta omițînd în termen să înlătore integral neajunsurile cererii de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează, că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înscrise în

textul art.6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, cu poziția Curții Europene a Drepturilor Omului, stabilită în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (speța Tudor-Comerț vs Moldova, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă la 04 februarie 2009).

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că încheierea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Melentii Anton și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2015.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Melentii Anton.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a băncii comerciale „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” societate pe acțiuni împotriva lui Melentii Anton și Galinei Anton cu privire la executarea dreptului de ipotecă și încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi